

Lovændringer i hobetal skader elever

Siden 2001 er folkeskoleloven i gennemsnit blevet ændret en gang hver fjerde måned. I samme periode er danske folkeskoleelever ifølge undersøgelse blevet dårligere til læsning og matematik. Hjemvendt delegation fra Canada har godt nyt til eleverne: Samarbejde skaber resultater

Af Martin Østersø

Politikerne siger det, skolerne siger det, forældrene siger det, og samfundet kræver det. Budskabet til danske folkeskoleelever er det samme uanset afsender:

Uddannelse, uddannelse, uddannelse. Behovet, for at danske elever bliver fagligt dygtige og får en uddannelse, har aldrig været større end i dag.

Derfor er det bekymrende, når OECD ved sidste PISA-undersøgelse i 2009 konstaterede, at danske folkeskoleelever, sammenlignet med resultatet i 2000, er blevet ringere til matematik og læsning. Politikerne har i samme periode sat deres præg på folkeskolen med 28 lovændringer. I en ny rapport konkluderer SFI, at de mange politiske regelændringer har haft betydning for folkeskolen.

Slip supertankeren fri

Ifølge SFI's undersøgelse har antallet af lovændringer haft konsekvenser. Der bliver brugt meget tid på at informere om nye regler, og skolerne når ikke at tilpasse nye love, før den næste præsenteres. Stefan Møller Christiansen, skoleleder og skolelederforeningsformand i Aarhus kan godt genkende billedet:

”Folkeskolen er en kæmpe institution, som buldrer derudad. Bare en lovændring svarer til at parallelparkere en supertanker.” For Stefan Møller Christiansen er udfordringen med regelændringer en del af skolelederens arbejde. Problemet er den bundne form de kommer i: ”Når den gode ide fra folkettingen lander på mit bord som en lovændring, har den været

detailbehandlet ned gennem det politiske system, og der står ikke kun, hvad jeg skal gøre, men også hvordan jeg skal gøre det. Det har karakter af et diktat,” siger han.

I en undersøgelse lavet af

Undervisningsministeriets rejsehold sidste sommer mener 80 % af folkeskolelederne, at en større frihed til at handle vil styrke elevernes faglige resultater.

Elever har tabt på hovsa-lovgivning

Uddannelsesordfører Mia Henriksen fra det Konservative Folkeparti er enig i folkeskoleledernes opfattelse, og hun mener, det er på tide, at hun sammen med sine kolleger giver mulighed for mere frihed: ”Det er vigtigt, at skolerne fremover får mere handlefrihed til fagligt at hjælpe den enkelte elev,” siger hun.

Men hun vil ikke acceptere, at der skulle være en sammenhæng mellem skoleelevers dårligere færdigheder i læsning og matematik og de 28 lovændringer siden 2001:

”Det er bare to statistikker. Det er det samme som at se en sammenhæng i et lavt antal børnefødsler, og at storsten næsten er uddød,” siger Mia Henriksen.

Professor Per Fibæk Laursen fra Danmarks Pædagogiske Universitet har en anden opfattelse:

”Det er vanskeligt at afvise, at der er en sammenhæng,” siger han og fortsætter: ”De danske politikere har en overdreven tiltro til, at de kan sidde på Christiansborg og ændre skoledagen afgørende.”

Troels Ravn, Børne- og undervisningsordfører for Socialdemokratiet ser en tydelig sammenhæng. Han er ikke stolt over, at hans parti også har deltaget i forhastede lovændringer, som i sidste ende har påvirket skoleeleverne negativt:

”Det er skræmmende. Det er et vidnesbyrd om, at man ikke løser noget ved at udstikke en masse nye love. Vi har været med i alle skoleforlig siden 2001, så vi kan ikke løbe fra ansvaret. Hovsa-lovgivning er ikke fremtiden,” siger Troels Ravn.

Ny regering, nye lovændringer

”Det, politikerne har gjort med

lovændringerne, har båret præg af kontrol og overvågning. Det har ikke skabt en positiv udvikling. En del har opfattet det som mistillid,” siger Per Fibæk Laursen. Flere politikere anerkender, at der kan være noget om snakken. Folkeskole- og undervisningsordførerne fra Konservativ Folkeparti, Enhedslisten og Socialdemokratiet opfordrer alle til mere frihed til folkeskolerne. Stefan Møller Christiansen hilser politikernes initiativ velkommen, men gør opmærksom på, at det skal være en forpligtende frihed: ”Politikerne skal give os rammen og en retning. Vores opgave er, at bestemme hvordan det bedst gøres, og vi skal i sidste ende kunne dokumentere, at eleverne bliver fagligt bedre.” siger den århusianske skoleleder og skolelederforeningsformand. Merete Riisager, uddannelsesordfører fra Liberal Alliance er glad for de nye frihedsvinde, der tilsyneladende blæser blandt politikere på Christiansborg. Hun har ikke lyst til at ødelægge den gode stemning, men er usikker på, om der bare er tale om tom retorik: ”Det er bekymrende, når den nye regering snakker om mere frihed til folkeskolerne og samtidig allerede har gang i nye politiske lovændringer og lovændringsforslag. Det er ved gud, ikke det skolerne og eleverne har brug for lige nu,” siger Merete Riisager.

Politisk diktatur eller forpligtende partnerskab

En omtumlet tid i folkeskolen har krævet sine ofre. Preben Dahlgaard er en af dem. Han forlod sidste år Møldrup folkeskole efter 11 år som skoleleder. De konstante lovændringer fik ham til at føle sig som en marionetdukke: ”På et tidspunkt bliver det svært at finde nogen, som gider stå model til konstant indblanding oven fra. Jeg så ingen fremtid i folkeskolen,” siger Preben Dahlgaard. Anderledes optimistisk er skoleleder og medlem af Skolerådets Formandskab, Grethe Andersen. Hun var for 4 uger siden med en delegation til den canadiske delstat Ontario. I 2003 var skolesystemet i Ontario i knæ. Dårlige elevresultater og en stram politisk styret skolepolitik gjorde, at få så lyst på de unges fremtid. Eleverne i Ontario klarer sig i dag fantastisk, og Grethe Andersen kan

forklare forvandlingen med to ord:

”Forpligtende partnerskab,” og hun fortsætter: ”En ny regering insisterede i 2003 på at samle politikere, lærere, skoleledere, fagforeninger og eksperter rundt om et bord. I fællesskab blev de enige om et skolesystem, som på reel vis skulle tage udgangspunkt i den enkelte elev. Efterfølgende har de involverede parter arbejdet side om side.”

Spørgsmålet er, om et forpligtende partnerskab i Danmark vil gavne folkeskoleeleverne:

”Ja, helt sikkert,” svarer Grethe Andersen, og hun bliver suppleret af Per Fibæk Laursen:

”Vi kan bruge Canada som inspiration. Lad os sætte os ned og udvikle et forpligtende partnerskab.”

Fakta

PISA er en international undersøgelse, som gennemføres af OECD hvert tredje år. Den foretages som en stikprøveundersøgelse blandt 15-årige elever i skolen. PISA blev i 2009 gennemført for fjerde gang. Næste undersøgelse er i 2012.(Kilde: DLF)

SKOLERÅDETS

FORMANDSKAB består af 3-5 personer. Formandskabets opgave er, at rådgive undervisningsministeren om evaluering og kvalitetsudvikling af folkeskolen. Medlemmerne udpeges af undervisningsministeren.(Kilde: Skolerådet)

UVM's REJSEHOLD gennemførte i 2010 et 360-graders serviceeftersyn af den danske folkeskole.(Kilde: UVM)

SFI's(Det Nationale Forskningscenter for Velfærd) rapport hedder ”Ledelse af folkeskolerne.”(Kilde: SFI)